

I. N. D. N. I. C.

Nobilissimi, Consuliissimi atq; Amplissimi

DN. MICHAELIS Gyldenstålvens

Phil. & J. U. D. Regijq; Dicasterij, quod Aboæ est, Adsefforis
gravissimi, Paratitlorum in jus Suecanum
Provinciale.

DISPUTATIO TERTIA

Caput Tertium & Quartum Tituli
de Rege exhibens

Quam

Ad voluntatem atq; desiderium Authoris: Ex Consensu Facult. Juridicae
in Inclita Regia ad Auram Academia.

P RÆS I D E

Consuliissimo V I R O

DN. M. OLAVO VVEXIONIO

Juris Professore Ordinario, Mecœnate, Præceptore ac Pro-
motore, omni honoris & observantiae cultu ju-
gitèr prosequendo,

Defendendam suscipit

E R I C U S E. F A L A N D E R

In Auditorio Superiori & Maximo, ad diem 20. Mart. Anni
M. DC. LX. horis matutinis ab 8. vñ

A B O Æ 1660

Imprimebat PETRUS HANSONIUS Acad. Typogr.

Antiquitate Generis Nobilissimo, Amplissimis, Consultissimis, Spectatissimis ac Prudentissimis Viris ac Dominis

D N. G U S T A V O Gras de Kossis & Laidkyl &c. Regij, quod Aboæ est, Dicasterij Adseffori gravissimo, ut & Borealis Bothniæ Judici Territoriali æquissimo.

D N: A N D R E Æ A N D R E Æ S A L E M O N T A N O, Regij ejusdem Judicij Adseffori maximè conspicuo.

D N: D I E T E R I C O Bardman / Generali Teloniorum, per totam Fenningiam, Inspectorí Accuratiſſimo.

D N: P E T R O E. Brobergh / Inferiorum Teloniorum Inspectorí Dexterrimo.

D N: E R I C O A. Sundel / Cohortis | Pedestrī Logistæ perindustrio.

*Mecenat: Promot: & Fautor: summè colendis, Exercitium
hoc Academicum submissè & perofficiose inscribit & offert*

Quamquam mirari Vos Mecenates non ambigam, quòd Aliena eaq; Eximia à me, ijsdem planè impari, Publicæ exhibenda Disquisitioni suscepta, Vobis inscribere præsumperim. Attamen cum referre non possit gratiam, prout eleganter Seneca, nisi qui meminit, & qui meminit, jam quodammodo retulisse videtur; Ego verò vobis quām plurimū debeam; quippè quem benignus vester favor, singulariaq; beneficia ad quævis officiorum genera strictè devinxere; non dubitavi Exercitium hoc, tanquam servidum gratitudinis apud Vos deponere. Hoc proinde benigno vultu à vobis suscipi, ut à me sincero offertur, voveo & obtestor t: quo me, hactenùs varijs meritis summè vobis divitum, redditis in literarum stadio alacriorem. Valete & incolumes quam diutissimè vivite.

T^z N._{ti}

*Nec non Consult. Spectatiss. & Prudentiss.
vestr. Dignit. & Humanit.*

*Summo Observantiae cultu
Addictus*

ERICUS E. FALANDER.

CAPUT TERTIUM

In regno Sueciæ Rex eligendus & non hereditario jure assu-
mendus. Et quomodo electio instituenda...

Summaria.

1. De veteri, & jam antiquato, modo Re-
ges constituendi.	3. De effectu electionis & Regis officio.	Respond.
ERICUS E.
2. De votis & votorum ordine, in priscâ
electione.	4. Ex quânam gente & familiâ Rex.DRO,
sumendus.	FALAN-
	5. De votorum numero.	

SI Rege careant Sueci, jam solio aptandus, electione, & non Textus. hereditariâ successione designabitur, hoc modo: ut supradicti Legiferi, singuli è suo Legiferatu, consensu omnium qui intra fines eorum habitant, duodecim viros sapientes & providos assumant, & cum ijs ad præstitutam diem, in conventu Mora-
Singh/ mature convenient ad Regem eligendum. Primum votum est Legiferi Uplandorum, & eorum qui cum ipso nominati sunt, in Rege designando: Et deinceps reliquorum secundum ordinem, Sudermanniaæ, Ostgothiaæ, Oelandiaæ, Decem-territoriorum, (*in Smolandia*) Westgothiaæ, Wermiæ, Nerikiæ, Westmanniaæ & Fenningiæ. Horum est, ipsum coronæ ac regiae potestati destinare; ut regioni præsit, regnum gubernet, iustitiam firmet, pacem procuret atq; tueatur. Tum quoq; Ub-
salenses ditiones (*& coronæ redditus*) ipsi assignabuntur. 1, s. Qui unus ex regni indigenis, & potissimum ex regijs filijs, si qui super sunt, omnibus istorum Legiferorum votis, vel plurium nuncupatus & in Regem assumptus fuerit, hunc prædicti Legiferi Regno dignum judicabunt, suâq; sententiâ Regem confirmabunt.

ταχαροσ.

Monarchiam Sueo - Gothis placere præcedens caput monstravit: Ex quo majores nostros, prisco avo in Monarchâ sive Rege constituendo, electioni potissimum favisse patet. Cui sententie, multis argumentis, Aristoteles, Schönbörnerus, Arnisæus, plurimiq; ab illo citati, & alij patrocinantur. Successionem tamen alij præferunt, ut Bodinus, Casus, Covarruvias, Tholosanus, cum pluribus ab eodem Arnisæo enumeratis. Tenenda hic regula: Boni civis esse præsentem statum boni consulere & in meliorem partem interpretari. Antiqua vero illa nostratum test unanimi ordinum Regni consensu abrogata est anno Ch. 1540. primum Oerebroæ, & quadriennio post Arofia successio Regia hereditaria in Gustaviana familiâ introducta & confirmata fuit; prout ex unione hereditariâ liquet. Qua deinceps in Decreto Norcopensi 1604. atq; Holmensibus comitijs 1627. repetita. Novissimè sub coronatione S. Reginæ CHRISTINÆ AUGUSTÆ, 1650. jus in Sueo - gothica sceptri succedendi, ad modernum Regem nostrum Clementissimum, Dominum CAROLUM GUSTAVUM &c. unanimi omnium totius Regni ordinum suffragio, felici sydere devolutum est. Neq; rationes successionem tuentes, contrarijs sunt insirmiores, prout ex politicis de Monarchæ constitutione est manifestum. Priscum itaq; illum Reges eligendi morem haud immerito abrogatum esse agnoscimus; Et modernam successionem, ut patrie apollissimam atq; utilissimam defensitamus. Quot namq; olim ex dissidijs in electio-

ne ortis

I. Summaria.

ne ortis bella & regionum vastationes natae, pleni sunt omnes libri, plena omnes historiae;
Nec non arcium ruderā, cladiumq; monumenta adhuc passim extantia satis commonstrant.

2. Summar: Nihilominus tamen qualis in antiquâ istâ electione ordo servatus fuerit, hic paucis attingere non pigebit. Quippe ne inter eligendum turbæ ac confusiones facile oirentur, certas sibi leges Majores illi prudenter praefixerunt. Cum sine ordine cuncta confusione proxima atq; obnoxia vacillent. Ceterum hic legiferatus & eorundem vota non tam dignitatis aut praeminentie ordine recensentur, quâ secundum seriem ac situm locorum in circuizione regiâ, juxta c. 6. h. t. peragrandorum. Unde ex hâc Legitorum enumeratione vel votorum ordine, qui olim observatus fuerat, nemo superiorem sibi locum aut jus præcedentia merito arrogare poterit. Neq; idem semper istorum fuit Electorum numerus; Uplandica & siquidem leges, septem tantummodo adducunt; nimurum Upplandia Lagniâder/ Sudermannia/ Östgiota/ Tiuhætade/ Wästgiota/ Märitia och Wästmannia. I. fl. h. t. Hic a. Oelandia, Wermia, Dalia, Fennia adjunguntur. Nunc v. Carelia, Kexholmensis, Bothnia occidentalis & Ingric Legiferatus accesserunt. Conf. descript. Suec. lib. 5 c. 4. & 10.

3. Summar: Electionis effectus is erat, ut eâdem legitimè peractâ, Rex jam tum electus potestatem haberet in terris ac regionibus præsidendi, regnumq; gubernandi. Ipsius quippe est leges ferre secundum leges judicare, pacemq; procurare. Nam gladius Magistratui frustrâ non traditur nec ab eodem gratis geritur; sed malis in terrorem & pœnam; bonis v. in defensionem ac solatum. Sustentationem deniq; ex redditibus Corona, bonis ubsalensibus, erat habiturus. Quæ tamen statui ac necessitatibus Regis minimè sufficere, jam fermè ante quatuor secula, anno nimurum 1282, in Holmensibus Comitijs, R. Magnus Ladulâas est protestatus. Ideoq; & ex publicis summis & piscaturis aliqua tum superaddita fuere.

4. Summar: Electio Regis etiam si liberae extitit, certa tamen genti adstricta fuit, nimurum Sueciae aut Gothicæ.

Non secus atq; Israëlitis divinitus vetitum legimus, alienigenam Regem eligere, Deut: 17. v. 15 Et Electores in Germatiâ, germanum Imperatorem, juxta auream bullam Caroli 4:ti eligere tenentur. Ita quoq; Sueo-Gothi indigenam Regem, secundum leges patrias, in solium evehere obstringuntur. Eapropter, cum in hoc statutum majores inconsiderate impegerint, *Albertum Meichelburgicum* ceterosq; exoticos Reges eligentes, non mirum quod se patriamq; tantis calamitatibus involverint. Ideo a. Lex indigenam assumere mandat regem, non tantum quia patriæ honori est à suis regnari, ut, è contra, alienæ potestati subiectum esse, & neminem imperio dignum domi invenire, probrosum; Sed vel maxime, quod unusquisq; præsumatur patriæ suæ & natali solo optime cupere; Libentiusq; subditi indigenis quâ extraneis pareant: Quj exoticum invehunt comitatum, qualis regno gravis non esse non potest; prout experientia loquitur. Insuper filius, frater aut consanguineus Regis, Plebejo vel humiliiori loco nato in electione preferendus erat; quod isti regis virtutibus à teneris magis instruantur; Huius origo contemptum conciliat maioresq; & simulationem pariat & excitet; Qua deinceps in majora pericula & damnâ erumpunt.

5. Summar: Ultimò demum requiritur, ut omnium Electorum vota conspirent, aut certè plurimum: (juxta tritum: plura vota concludunt; conf. c. 35. inf. h. t. & c. 35. Tingen. B.) Ita enim vobula, flâste, utpote superlativus à fleere i. e. plures rectè explicanda venit. Prout etiam Joh. Burau in Tractat. Bonunga Styr. & Consultis: Loccenius, optime meritus, in Lexico jur: Sueo-Gothi benè interpretantur. Usus capitii hujus, hoc tempore nullus est, nisi historicus; monstrat nimurum qualis olim Reges eligendi ratio hic viguerit; & quomodo electio processerit. Nunc vero, ut & supra mos nitum, in constituendo Rege, successioni inhæremus; quæ sine turpisissimâ persurjâ macula, donec ullus ex Regiâ hâc supere superstes, deserit nequitquam poterit.

C A P U T Q U A R T U M De Juramento à Rege præstando, & quomodo jurabit?

Summaria.

1. Quando & quibus Rex jurejurando se obligabit?
2. Respectu Dei & Ecclesie.
3. De justitia & veritate servanda.
4. Neminem injuste ladanum, quâ corpus aut fortunas.
5. Senatorum indigenarum consilio remp. administrandas.
6. Extraneos arcibus, domibus, regionibus aut antiquis corona bonis haud præficiendos.
7. Ädes, provincias, redditus & terminos non diminuendos.
8. Successori abalienata retrahere integrum esse.
9. Regnum, si distrahatur, in Comitatum vel minorem provinciam degenerare.
10. Regem

10. R̄gem usitatis corona redditibus contentum fore.	15. Pr̄icas leges servandas, nec novas exoticas obtrudendas.
11. Nova gravamina, sine urgente necessitate, haud imponenda.	16. Iniquitates tollendas & innocuos protegendas.
12. Quae justae injungendarum collectarum cause?	17. Quibus ceremonijs Rex olim juravit?
13. Quis collectarum aequitatē arbitrabitur?	18. Respectum privati affectus non habendum;
14. Antiqua privilegia non violanda.	Et absentes non minus quam pr̄sentes juramento includi.
	19. Votum,
	20. Consequentia pr̄stiti jurisjurandi.

JAm eodem die & loco tenetur Rex omnibus in regno habitantibus securitatis juramentum pr̄stare. **1. s.** Primus articulus est: Ut Deum amet, sanctamq; Ecclesiam, cuius jura firmabit: Salvo omni jure Regio, coronæ & populi Suetici. **2. s.** Secundus Articulus est; ut omnem justitiam ac veritatem stabiliat, diligat atq; conservet, omnemq; iniquitatem & mendacium, & omnem injustitiam pessundet, tam jure & legibus, quam suâ authoritate & regali potestate. **3. s.** Tertius Articulus est: Ut securitatem & fidem pr̄stet universo populo suo, ita ut neminem pauperem aut divitem, quam vitam aut membra lœdat: Nisi legitimè convictum ac judicatum secundum scriptas leges Suecicas. Neq; ullo modo aliqua bona immobilia sive mobilia, cuiquam auferet aut abstrahi patiatur, nisi secundum leges & latam legitimè sententiam. **4. s.** Quartus Articulus est; ut suorum consiliariorum & Senatorum Regni Sueciæ confilio regnum suum se gubernaturum spondeat, eiq; consulat indigenis Suecis viris & non exoticis adhibitis: Neq; alienigenam in senatum Regnicooptabit: Neq; arcibus aut provincijs pr̄ficiet; Neq; ditionibus Ubsalensibus, aut antiquis coronæ bonis quæ ab immemoriali tempore eidem adhæsere, ut nemo certam relationem, quomodo ei primitus subjectæ fuerint, adferre queat. **5. s.** Quintus articulus est: ut Rex teneatur custodire arces & regiones cum annuis redditibus eorum limitibusq;; Et pro viribus suis defendere, ne quid ex pr̄dictis in pr̄judicium successuri Regis diminuatur; Quoniam huic erit potestas eadem jure repetere. Alias enim Regnum in Comitatum vel minorem dominatum tandem degeneraret. **6. s.** Sextus Articulus est: Regem debere contentum vivere proprietatibus Ubsalensibus, Coronæ bonis & annuis redditibus legitimis è regionibus suis: Nec ulla nova onera aut gravamina suis injungere provincijs; Nisi hisce conditionibus: Si externus exercitus paganus vel christianus, regnum atq; ditiones ejus vastare attentet: Aut indigena Regis se opponat, & Rex se aliter defendere nequit: Aut liberis suis filio vel filiæ nuptias paret; aut Rex coronandus fuerit; aut Ericæ circuitio obeunda; aut Rex opus habeat domos suas, vel Ubsalensia pr̄edia ædificijs instruere. In talibus casibus oportet

Textus,

Episcopum unā cum Legifero cuiusq; Legiferatus & sex aulicis, nec non totidem de plebe inter se ponderare, quantum subsidijs populus maximè tolerabiliter Regi suo præstare debeat ac possit. 7. §. Septimus Articulus est: Quod Rex Ecclesijs si-
ve templis, clericis & (*olim*) monasterijs, Equitibus atq; No-
bilibus, & singulis eorundem ministris ac prædijs, omnibusq;
antiquis allodialibus libertatem & privilegia servare debeat; Le-
gesq; Suecicas, quas populus sponte & libero consensu recepit
observare, confirmare, tueri; Ne injustitia æquis legibus præ-
valeat: Præsertim ne ullæ exoticæ leges ad populi gravamen
in Regnum introducantur: Neve novæ leges eidem dentur,
nisi accedente ejusdem assensu. Suum quoque populum in
pace conservabit atq; defendet, potissimum mansuetos & quiete
secundum leges vivere cupientes, tam adversus malevolos
indigenas quam extraneos. Specialiter recordabitur securos
præstare ac tueri ad templa & judicia commeantes, itemque
fœmineum sexum, & ut sua cuique domus tutum maneat per-
fugium. Pax & tranquillitas augebitur, tumultus atq; factio-
nes, secundum Regis justitiam, diminuentur. Hoc juramen-
tum Rex præstabat manu libro impositâ, (*antiquitus in papas*
tu) reliquias Sanctorum tangens ac dicens: Ita Deus mihi
propitius sit, tam animæ quam corpori, virgo S. Maria &
S. Ericus Rex, omnesq; Sancti & reliquiæ quas manu tango, ut
universos enumeratos & prædictos articulos firmavero atq; ser-
vavero ad extremum mearum virium & inviolatâ conscientiâ.
Adeoq; Regem insuper oportet extensâ manu suâ, Deo & po-
pulo securitatis juramento sele obligare, seq; juramentum præsti-
tum erga omnem populum suum servaturum, sine ætatis discrimi-
ne, natis ac nascituris, charis & non charis, tam absentibus quam
presentibus qui Regem jurantem coram audiverunt, & in nullo pe-
jeraturum: Quin potius omni humanitate & præsertim regio a-
more cumulaturum. Amor Dei sit cum Rege nostro, omniq;
populo ejus! 9. §. Cum hoc modo à Legiferis & incolis in Re-
gem electus & confirmatus fuerit, suumq; iusjurandum, uti pri-
us dictum, præstiterit, tum legitimus totius Sueciæ Rex haben-
dus erit. Deinde ipsi integrum est feuda concedere, Regnum
suum gubernare, omniaq; quæ supra commemorata agere: Adeo-
que à Deo ipsi tributa est suprema secularium judiciorum in regno
suo inspectio, ut omnes ipsi judices subsint, populiq; causas & gra-
vamina, secundum expressas leges, vel per extraordinariam veri-
tatis indagationem, pro suo beneplacito, decidere atq; terminare,

ωαγάφασις.

Proximè precedentì capite de Regis constitutione, olim per electionem; Hie de electi sive designati Regis per iurandum confirmatione agitur. Quanquam autem BODINUS & ARNISÆUS acriter contendant dedecere Regem & contra ejus maiestatem ac potestatem esse jurare; Quoniam tamen iurandum est solennis invocatio divini numinis, adeoq; & Deus ipse & Salvator Christus iurando sepius se adstrinxisse in scripturis legantur, nec infra decus nec contra maiestatem aut potestatem Regum esse iuramento sepius obligare, firmiter concluditur. Qui enim cogitat servare, non detrectat iurare. Ita quoq; apud plerasq; gentes Christianas mos intolevit, ut novus Rex in certas conditiones & capita juret, vid: Reinking, de regim: sec. & eccl. lib: I. el. 3, cap. 9. Prinde nihil impedit, quin salvâ Regis Maiestate ac potestate, decoro necquam violato, subditi à Rege creando iurandum, ceu validissimum sua libertatis scutum, exigant atq; recipient.

Continuatio.

Quando autem sive quo tempore novus Rex jurabit, mox in frontispicio huius capituli exprimitur; nimirum statim cädens die, cum electus aut solenniter designatus fuerit: Nec ullam regni vel publicorum negotiorum administrationem suscipiet, priusquam iurandum illud legitimè præstetur, & subditi de justo regimine securi fiant. Ita felicis recordationis R. Gustavus M. anno 1611. defuncto patre R. Carolo IX. hereditario jure in sceptris succedens, priusquam imperij habenas capessit, assecuratione subditos ordinesq; Nykopix sibi devinxit. Idem & Sereniss:a Regina Christina, anno 1644. in suam veniens tutelam fecerat; donec uterg, in coronationis solennibus, ille anno 1617. hac 1650. juramenti capita sub regia inauguratione repetita iterarint, iisdemq; se sanctè adstrinxerint. Locus juramenti præstandi olim fuit ad Morasteen, prope Ubsaliam, ubi Reges quondam eligebantur; Nunc verò in comitiorum loco, ubi Regis inauguratio peragitur, ibi quoq; iurandum deponitur. iuratur autem à Rege omnibus Suecia corona subditus, qui stabilem intra Suecia Gothieq; pomeria sedem fixere, ac debitâ subjectione parent; Non tantum jam natis, sed etiam nascituris, absentibus aquè ac presentibus velut ex §. 8. hujus capituli manifestum evadit.

I. Summar. Tempus jurem: præstandi,

Locus,

2. Summar. rium.

Primus juramenti articulus Deum ipsum ejusq; ecclesiam concernit; Pariter ac in romani Imperatoris capitulatione I. cap. est; ut religionem catholicam defendat & conservet; Dan. Ott: jur: pub. c. 12. Conf: Sleidan: lib. I. de capitulat: Caroli V:ti & Anton: Coler: de Jur: Imp. Rom. sect. 33. Futurus Rex Deo se primitus, rectè obligat: Est quippe Magistratus, aut certè esse debet, custos utriusq; tabula decalogi; ubi prior Deum immediate respicit: posterior humanam societatem, publicam & privatam. Ut igitur Deus est hominibus superior, ita quoq; articulus Deum ejusq; ecclesiam & pietatem concernens merito præcedit ac primo loco ponitur. Ceterum amor ille Dei in infuscata pietate & salvificæ religionis promotione consilit; ut verbum Dei sincè doceatur, idolatria & perjuria puniantur sabbathum sanctificetur. Qnod fit alendo, tuendo & beneficijs exornando eos qui huic fini subserviant; Ut fūs in polit: de Jur: majest: ecclesiast: declaratur.

3. Summar.

Secundus articulus, secundam tabulam in genere respicit, & quartum preceptum in specie: ubi justitia potissimum commendatur, tam universalis, quam particularis, videlicet distributiva & commutativa: Quæ omnes species in Rege summopere exiguntur & in hoc iuramenti articulo comprehenduntur; istis verbis; omnem justitiam stabiliet: Nam qui omne dicit, nihil excludit. Regem proinde pra omnibus alijs cunctarum virtutum choro exornatum esse oportet, juxta tritum: Justitia in sese virtutes continet omnes. Et, quid sunt magna regna absq; justitiâ, quam magna latrocinia? ut pulchrè Augustinus loquitur. Porro veritatem se in precio habiturum, eamq; confirmaturum Rex jurat. Quippe mendacia loquentes Deus ipse odio prosequitur. Hisce igitur opposita, injustitiam atq; mendacium Rex aversabitur & pessundabit. Contraria enim contrarios rum consequentia. Quibus deniq; medijs hosce assequetur fines inuitur; videlicet legibus & potestate juâ regali i. e. armata; seu ferro ac armis. Cui consonat illud JUSTI NIANI: Imperatoriam maiestatem non modò armis decoratam, sed & legibus armatam esse oportet. proem. Institut: in pr.

4. Summar.

Tertius articulus, est de plenâ populi omniumq; subditorum securitate, quoad vitam, famam

famam, bona possessa, & cunctarum fortunarum. Ita quoq; R. Gall. inter alios jurat se rapinas & injusticias omnes prohibiturum. Quæ & præcipua fuit Regum primitus creandorum causa, juxta versus:

Scilicet hoc primum Reges sunt sine creati;
Dicere jus læsis, injustaq; tollere facta.

Ut enim tuiores vivarent homines, & ne imbecilliores à validioribus opprimerentur, ad unius alicujus potentioris opem confugerunt, ejusq; præsidium quæsi verunt. Regem eum consuetuentes. Quoniam igitur majoris securitatis gratia Rex creatur, eandem se procuraturum merito jurat. Verum si suo delicto lassionem aliquis meritus patiatur; Id Regi injustitiae haud imputandum. Quippe, quod quis ex culpâ suâ damnum sentit, non intelligitur damnum sensire, l. 203. ff. de Reg. jur. Et quod à quoquam pœnæ nomine exigitur, id eidem restituere nemo cogitur. l. 46. ff. eod. tit.

5. Summarium.

Quartus articulus est; Senatores & consiliarios indigenas, haud extraneos eligendos esse. Ratio in promptu est: Patria namq; optumè consulere velle judicantur, qui ex eadem oriundi dignitatibus præficiuntur. Idem rectius jura, leges & consuetudines regni nosse præsumuntur; Neq; quicquam labii extraneæ in solum genitale traducere velle. ut scribit Petrus Heigius, p. 1. Q. 5. Pro quâ sententiâ stant quoq; Variorum populorum leges & consuetudines antiquissimæ; Quæ non tantum Reges alienigenas, sed & in minoribus officijs extraneos aversantur & adhiberi vetant. Et, si per cap. 2. jur: municip. h. t. consulem, Senatorem urbis, imò Syndicum vel scribam civitatis exoticum constitui prohibetur; Quantò magis Regni Senatorem? Ingens quippe fuerit periculum extraneo secreta regni committere; & ne alienigena, oboro in exteris bello, vel aliâs cum suis colludat.

6. Summarium.

Arces, domos corona, aut regionum gubernationem exteris haud concredendas, ijsdem nititur rationibus; Nimirum, ne in regno potentiores facti, indigenas opprimant, quod priscis temporibus, & potissimum sub exoticis regibus contigisse, història plus sat loquuntur. In hâc etiam §. immemorialis præscriptio. vrmasses haffd / describitur; cuius nempe initij jam non extat memoria, neq; ex fide dignâ relatione principium usucacionis illius haberi potest.

7. Summarium.

Quintus articulus monet, Aedes, provincias aut redditus Coronæ abalienandos non esse, nec terminos regni diminuendos. Notabilitè dicitur abalienanda non esse bona regni; scilicet exteris non cedenda. Unde illa quæ fidelibus subditis in feudum conceduntur, aut magnis Heroibus propter insignia in patriam merita tribuuntur, minimè abalienata esse concludendum, sed regni utilitatibus reservata: ut ut contrarium nonnulli imperitè judicent. Ita insignis iestus P. Heigius parte priori, Quæst: 2. n. 22. de imperio Rom: hunc in modum scripsit: Opes illas benignitate imperatorum concessas & virtute præstantissimorum heroum promeritas, parum justè nunc imperio rursus vindicari: Neq; verò censendas planè alienatas, cum clientelarum jura imperio salva permanserint & adhuc illibata constent; prout rectè quoq; jul: pfleg. lib. sing: de rep. germ: afferit.

Objec. Respons.

Quod verò corona redditus attinet; certum est illos quondam longè minores, quam hodiè sunt, fuisse: prout ex querelâ R. is Magni Cadulâs/ an: Ch. 1277. in tenui istâ tunc regum pompâ, constat. Sed si regeratur; Augmentum istud reddituum per vectigalia & alia extraordinaria subsidia non sine subditorum gravamine fieri. Respond. Efflorescentibus jam sustentationis medijs, ex agrorum, fodinarum, pïcationum aliarumq; rerum culturâ, auctis commercijs & artificijs &c. (ut monetae accrementa fileam) facilius nunc erit subdito 20. thaleros quam olim unum conferre & contribuere.

8. Summar:

Successori Regi fas esse abalienatas regni provincias, arces aut redditus retrahere atq; recuperare: De quo puncto etiam supra cap. 2. §. 1. Summar: 5. & 6. Conf. Grot. de jure belli & pacis, lib. 2. c. 6. n. 11. 12. & 13. Ratio quoq; isthac afferri potest ex ipso jure & legibus; Quod Rex sit quasi tutor Regni: Tutori autem potestas non est aliquid ex bonis pupilli ubi concideritis abalienandi. Jordâ B. L. L. c. 15. & 16. St: L. 9. & 10. eod. tit. conf. c. 29. h. t. &c. Quiri & quod nulla adversus rempub: (ut quidam volunt) valeat præscriptio; cum hæc in favorem ejusdem sit introducta l. 1. ff. de usucap, ac proinde in illius odium torqueri non debeat. l. 6. C. de ll. bs Adde quod Majestas, (seu summa in ditiones regni potestas,) sub præscriptionem non cadat; utpote res sacra & extra commercium. Instit: §. 1. de usucap: Præscriptione tamen Israëlitarum possessionem jephites, Iudic. 11. tuebatur.

Causa

Paratitla in jus Suec: Provinciale 23

Causa prohibitiæ distractionis imperij adhuc subjungitur; ab evidenti incommodo: Ne scilicet regnum tandem (stöt) in Comitatum degenerans, distractis viribus e-^{9. Summar:}
nervetur. Nam, vis unita fortior est dispersa; ut Philosophi loquuntur. Si igitur imperium sive Regnum in varios comitatus aut dominatus findatur, qui corona amplius non subiicientur, tum continget, ut pro uno potente Rege, multi sint Reguli minus potentes, Quod & olim, ante latam hanc legem, in Svecia usu venisse historia comprobant. Vid: Descript: Suec: lib. 1. c. 2. 5 & 6. Unde CAROLUS Buri gundus ille pugnax dicere solitus: Felicitè cum gentibus vicinis actum fore, quando Gallia non uni Regi, sed viginti Regulis suberit. ut habet Camdenus part.
4. hist. Elizab. Reginæ Engl. pag. m. 568.

Antiquis corona bonis & redditibus Rex se contentum reddet. Videlicet, quatenus ex iisdem praesentem regni statum sustentare, suam & Regni Majestatem tueri poterit. Quippe iuranda semper de rebus in eodem statu manentibus sunt intelligenda: Mutatis vero circumstantijs, leges ipsæ, iura & juramenta mutantur. vid. Reinking: de regim: secul. lib. I. cl. 1. c. 5. n. 81. & seqq: ibiq: citati conferantur. Proinde, cum præsens imperij status, Regni Regis & Majestas, varia & sublimiora collegia, ampliora & continuata, pro finium defensione, militia, majora nunc quam olim subsidia exigant; Eadem quoq; non injuria exiguntur atq; penduntur.

Absq; urgencii tamen necessitate gravamina & exactiones haud injungenda aut multiplicanda. Siquidem boni sit pastoris tondere oves, non a. deglubere: prout recte Tiberius dixerat. Licebit vero semper, re ita ferente, ut & olim licuit Regibus subditos ad necessaria bella gerenda evocare, sumtusque & commeatua exigere; prout ex historijs & ipso iure colligitur; cum antiquo, Bonungz B. Vpl. L. c. 10. & Helsinge. L. c. 7. ead. tit. tum recentiori & communis, utpote c. fin. seu 39. Dräpm: B. med willia/ L. L. & c. 14. St: L. eod. Nihilominus ubiq; tenendum salubre Joan: Boteri monitum lib. I. c. 13. de polit. illust. ubi sic ait: Princeps intra hos iustitia fines se continens subditis inustata & noxia gravamina neq; imperabit, neq; bonis eorum incommodabit; non etiam feret, ut census & tributi exactores rigidius, atq; par est, colligant, aut adaugeant, &c.

Speciales hic recensentur casus, ubi secundum leges à subditis collecta & subsidiapo-^{12. Summa}
tissimum postulantur: utpote, 1. Si Rex bello petatur ab exercitu sive pagano (jam enim quondam patria nostrâ ad Christum conversâ, vicini tamen populi adhuc aliquamdiu Ethnici tenebris involuti mansere) sive Christiano, id est, Christi nomen profidente, qui regnum ferro & flammis vastare attinet: Tum nempe omnes regni incola, velut in eâdem nave constituti, seu tanquam ad commune incendium resilingendum concurrere tenentur; non bonus, non vita sua parcentes. Ita & sicut seditionis indigena Regis se opposuerit, prout olim Folchungi Regi Erico Balbo; Et ante Tunno seu Antonius adversus Regem Egillum insurrexerat. Additur insuper, in textu, opem subditorum requiri, si Rex se alias tueri non valuerit. Nimis, si minor motus aut exigui momenti tumultus fuerit, qui levi pulveris jactu, quod dicitur, compressus sedari poterit; tum tributa ideo injungere non erit necessarium. 2. Secunda collecta-
rum causa indigitatur; Si Rex suis liberis nuptias paret; tum enim sumptus à subdi-
tis conferri aquitas requirit. Ut pote cum ipse reip. commodis intentus domesticæ rei satagere nequeat, ex publico tale subsidium meritò habebit; Ne officium eidem dama-
nosum evadat; Contra l. 7. ff. Testam: quenad: aperian: inspic: &c. & l. 61. §. 5. ff. de furti: conf. l. 19. C. de Testibus & l. 140. ff. de Reg. iur. Ita etiam Waremund: ab Ehrenberg de
subsid: subditorum c. 4. Domino elocanti filiam subsidium ferre, & dotem con-
stituendam subditos conferre debere afferit; licet jure communis Rom: non probetur.
3. Tertia collectarum causa, est coronationis solennitas; qua etiam in decus & honorem
regni celebrari solet; Et jam notissimi juris esse constat. 4. Quarta est propter Eri-
eciam circuitionem, (Ericha gatu rida) de quâ pluribus infra c. 6. b. t. agitur.
5. Quinta extraordiniarum collationum causa, est arcium atq; domorum regiarum
exadficatio aut reparatio, qua subitorum etiam subsidia exigunt. Sed hæ postremæ
jam inter annua tributa (Sloszhiep & Bygningzhiep) referuntur.

Arbitri

<sup>13. Summa-
rium.</sup> Arbitri verò qui hasce enumeratas collectas, an? & quantum sit pendendum? perpendent atq; concludent, olim fuere Episcopi cuiusq; loci cum Legifero provincia & duodecim cordatis viris, & Nobilibus, totidemq; de plebe, ut textus habet; Ne scilicet alterutra pars plus justo gravaretur, sed proportionata aequalitas in conferendo servaretur. Nunc autem temporis & nostro zvo, de hujusmodi negotijs in publicis regni comitijs, omnium ordinum collatis sententijs transigi consuevit.

<sup>14. Summa-
rium.</sup> Antiqua privilegia, sive Ecclesiasticorum (quatenus præsenti Ecclesia statui congruunt) sive politicorum Nobilium aut ignobilium minimè violanda esse. Quod enim semel alicui secundum leges concessum, id, ordinari, sine injuriā violenter auferri nequit. Conf. lls 54 & 120. ff. de Reg. J. Et Regis officium est tam spectales atq; privatas leges, qualia sunt privilegia, quām communes tueri ac servare.

<sup>15. Summa-
rium.</sup> Antiqua leges communi assensu populi recepta, sunt retinenda & obseruanda; quatenus nimirum pietati aut Regni saluti non adversantur: Hæc enim suprema Lex esto. Neg. exoticæ leges in gravamen populi intrudende. Ad ejusdem verò utilitatem, levamen & majorem commoditatem exoticæ quoq; iura docere, discere, allegare tempestivè & applicare nūbil prohibet. Conf. procl. judic. artic. 25.

<sup>16. Sum-
marium.</sup> Hoc Summariu ex ijs que supra summ: 4.to posita sunt inclarescit: Quibus addi potest illud Boëtij de consol: Philos: Annum bonum, non tam de magnis fructibus, quām de justè regnantibus existimandum. Et ad Imp.iris officium pertinere, ut per legitimos tramites calumniantium iniuritates expellat, ait Justinianus procem: Instit: in princ. Præcipuè a. Rex sibi commendatam habebit fæminei sexus, tanquam imbecilliorù, securitatē. Conf. c. 5. §. 2. Giff: B. L. & St. L. § 1. cod. c. & tit. item c. I. Tiusf. B. L. L. Nec non, ut sua cuiq; domus tutum sit præsidium. Cui consonant l. 18 & 21. ff. de in jus vocand. l. 23. ff. de injur. & l. 103. ff. de Reg. Jur. &c.

<sup>17. Sum-
marium.</sup> Ceremonia quibus Rex olim iusjurandum præstans utebatur, tangendo scilicet sanctorum reliquias, sanctorumq; Mariae deipara & R. S. Ærici invocatio, quoniam superstitione sunt ac verbo Dei contrarie, post discussas papistarum tenebras, in desuetudinem abierunt. Manum verò libro Evangelico à jurante imponi, digitosq; protendi & levari, adhuc observatur.

<sup>18. Sum-
marium.</sup> Subjungitur deinceps recensis Regi iurisjurandi articulis, privati affectus respectum minimè habendum. Obvelatis namq; oculis justitia pingitur; ut personam in iudicio haud respiciendam esse denotetur. Absentes etiam non minus quām præsentes, nascituri non minus quām nati eodem juramento includuntur. Hi quippe illos repræsentant.

<sup>19. Summa-
rium.</sup> Votum hoc est: ut Spiritus Sanctus, qui hic per amorem Dei intelligitur, & amoris ignis appellari consuevit, Regem, omnesq; subditos & universum populum regat, atq; gubernet! Quod concordia vinculum firmum ac incorruptum maneat; cunctiq; in pace & tranquillitate justè & pie vivant. Amore siquidem & concordia parva res crescunt, sicut vel maxima discordia dilabuntur. prout graziter Sallustius monuit.

<sup>20. Sum-
marium.</sup> Ultimò deniq; Consequentia hujus iurisjurandi atq; electionis regie effectus paucis attinguntur; nimirum, 1. Legitimum hoc modo Regem universi Regni Sueo-Gothici constitui. 2. Licitum postea fasq; ipsi esse feuda concedere; i. e. merita, fidem ac virtutem fidelium subditorum, pace bellove declaratas, concessis ex bonis regni prædijs alijsq; immunitatibus remunerari. 3. Regno præesse, illudq; juxta formam & modum præscriptum gubernare; Etiamsi coronationis solennitas sequuta non fuerit. 4. Supremam habere potestatem, ut leges condendi, ita & judicandi, litesq; & controversias terminandi: Velut hic habetur, & c. 21. 22. & 41. Tiusm: B. ubiq; in fine. Ex quibus concluditur Regem in cognitione causarum & dijudicatione, ad legum apices & (uti vocant) solennitates, quām inferiores judices minus alligatum esse. Rex etenim sententias ubi vix & quandcumq; latas infringere aut corrigere potest; Neg. legum civilium præscripta exactè sequi tenetur, sed sufficit conscientiam ejus illasam manere.

Usus hujus capitinis consistit in præfigendis limitibus officij constituendo Regis; Nec non, ut per totum regiminis cursum sit q: Ariadnes filum & Cynosura.

CAPUT

Ornatissimo ac Literatissimo Juveni
DN. ERICO ERICI FALANDRO
bonarum Literarum ut & virtutis excultori sedulo, Thesum harum propu-
gnatori solertissimo, amicè honoris meritò testificandi gratiâ

C Lord my God, if i have done
The thing thath is not right,
Or else if i bee found in fault,
Or guilty in thy Sight.
Or to my friend ve wa ded euill,
Or Left him in destresse :
Which mee pursude most cruellie,
And hated me causlesse.
Then let my foes pursue my soule,
And eifie my life downe thrust,
Wnto the earth: and also lay,
Minc honour in the dust.

Ægrotus scripsit
ERICUS ACHRELIUS
Med. P. P.

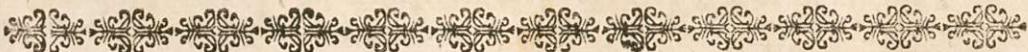
Au Tres Docte Sieur

ERIK FALANDER

L A Vertueuse action	Monsieur Erik & vous fera
Est un ³ propre possession	Hercux. Apollo l ^a promis,
De l ^o homme seul. Il s ⁱ porte bien	Pour ce que vous avez, poursuivis
Par ell ² ; & ne craign ^o pas rien	De lui servir, Donner la fleur
Quant la Fortune renverse.	De tout beauté, & grand honneur
Donc la vertu le redresse.	Minerva baysera vos mains
La vertu vous honorera	Si vous poursuivez ces trains

Selon son pouvoir mais non pas
selon le devoir f.

NICLAS GyllenStålpe.

FALANRO, nello stadio preclaro, diligente
Corri, però corona fia tuo presente.

All' amico suo singolare, sinceramente più
impedito scriveva,

CLAUDIO AGRE.

Falaen-

F Alaender goede Vrindt, wat fall ick well beginnen?

Ick soude ook gelyck als andre sien gereet

(Soo ick my t' onderstond) te schryven u een Leedt;
Maer het veel moeytens maeckt, wylck byn stomp van Sinnen.
Doch wil ick, off ick glyck met veersen nit kan praelen,

Na myn vermoogen swach, u heffen trouwlyck eert,

En u well groete Vliet, de daetlyck is vermeert:

Soo ook de schoene Deught, de van u schiet als Straelen.

Soo ick by my selffs denck, sy ghy well vvaert te roemen

Ver het ghy heffen hier van u verstaend (my glooft)

Met deesen Disputaatz gemaeckt een staetlyck prooft;
Door hem sy ghy een Soen van Pallas recht te noemen.

Sie Godt de voegt u vwell. Vaert voort in sulck u Wesen,

Soo vverd ghy heffen noch veel groeter Roem en Eer;

Den Hemel lacht met u. Veel Gluck en Zeg'n, myn Heer
Falaender goede Vrindt, vvens ick u neffens deesen.

Ter Eeren, van den Eer-saamen, Deught-Lieven-
de en vwell gelaerden Heer Eryck Falaender
Respondent, opgeslest en graeteleert van

NICOLAUS DUNCANUS

Rev. Liv.

Nηα θοὴν πολύγομφον, ἐνὶ τροφόσις Θαλάσσης,

Κύμασι, ποντίζει ἡ τε αὐτὸν θέλα,

Καὶ σκόπελ' ὄρθωι εἰνάλιοι τάχα τήνδε δέχονται,

Οὔτε κυβερνήται πολοὶ φρόνιμοι περ ἔοντες

Ξεῖον πηδάλιον κατέχεν βέλονται ὅμοιως.

Νῆσοι ρῦν ἐνσέλμῳ ἥδη πολιτεία ἔσικε.

Σκηνπτήχ@. Βασιλεὺς δὲ ἐμπειρῷ πηδαλιώχῳ.

Τένενεν ἀρχεδαι μὲν πολέοσσιν ἄνακτα

Σύμφερόν ἔστι, ὅπως πισοὶ γίγνωνται οἱ ἄνδρες.

Παυμεδέων ὁ Θεός, τὰ οὐπερτατα δώματα ναιῶν,

Μακρὸν ὅλυμπον, γῆν καὶ τὸν πολυβενθέα πόντον

Μῆν@. ἔχει· μένον, λάρῳ τ' ἐμέλευσεν ἀνάσσαιν

Κέδρῳ οὐδάμον, δυνάμεις ἀρετῇ τε μέγισον,

Αὐδρᾳ ἐπιχθόνιον, τ' ἐπεικελον ἀθανάτοισι.

Πάτροιδι· γῆ ἔρατῇ ἔτωσ, μεγάλοι ἔκηρτι,

Ἐμβασιλείεις ἄναξ, δυνατὸς πόλεμον πολεμιζειν,

Καὶ μάλα ἐγκρατέως τὰς αὐτιπάλεις ἐναρίζειν.

Τένεκατῆς χάρη@. ζαθέες αὐτῷ παρεσσόγει,

Ἔγαγε νῆσοι, μόσχοις ἐνὶ κύμασιν αργαλέοιο,

Ἐνφραδέως σφετέρην· Θεός, εἰτε διδοῖτο κράτος@,

Ως αὐτῷ ἀνέμοις προσομέλει τίσια λευκά

Πνευμάτοις πλήρῃ εἰς τὰ περικαλέσαι αὐτῷ.

Σοὶ δε ἀδελφε ἐμῷ πολὸν κεχαριτούμενῷ

Κυδάλιμον κλέ@. ἐστέλλει, σοφῆν μεμαῶτι

Hec Fratri Amantis, debilis licet prohiberet Minerva,

Actus tamen apponere jussit

ISAACUM E. FALANDRUM.